

www.e-rara.ch

Flora Taurico-Caucasica

Marschall von Bieberstein, Friedrich August

Charkoviae (Kharkov), 1808-1819

ETH-Bibliothek Zürich

Shelf Mark: Rar 3542

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-17996>

Diandria.

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

DIANDRIA.

MONOGYNIA.

12. CIRCAEA *luteiana*.

• *Iconem Florae danicae t. 210* hujus esse, nec *C. alpinae*, bene monent recentiores; sed nec *t. 256* hic excludenda est, veram autem *C. alpinam* sistit *t. 1321*.

13. 14. VERONICA *spuria* et *breuifolia*.

Posterior videtur prioris *varietas* magis canescens, foliis brevioribus et argutius ferratis. (*conf. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 5. p. 338.*) Polymorpha enim planta est, et quidem elatiora individua, spicis ad caulis apicem multis paniculatis praedita procul dubio *V. paniculatam* *Linnaei* constituunt, pro quâ nostrae varietatem glabriusculam descripsit *Vahl enum 1. p. 58*, longe vero diuersam (nec hujus sectionis) *V. dentatam* *Schmidtii Willdenow in enum. hort. berol. p. 23*.

15. VERONICA *elatior*.

V. spicis terminalibus tota leniter pubescens, foliis ternis lanceolatis acuminatis basi subcordatis duplicato-ferratis; ferraturis baseos profundioribus. *Willd. enum. hort. berol. p. 17*.

V. maritima. Flor. taur. cauc. n. 15. (exclusis synonymis) Gorter ingr. p. 2.

V. spicata Urticae folio. Amm. ruth. n. 35.

Vix nisi glabritie et colore herbae fature viridi a *V. longifolia Schraderi* diuersa est et forte mera hujus varietas; nec *Linnaeo* ignota esse potuit, quippe quam circa Petropolin

spontaneam nuper obseruavi, finitimae quoque Finlandiae et ultro Sueciae probabiliter hand peregrinam. *Folia* nostrae pleraque euidenter basi cordata, instruuntur ferraturis profundis exquisitè acuminatis: baseos folii maioribus atque ijs unâ alterâve ferraturâ saepius instructis. *Spicae* terminali accedunt ut plurimum nonnullae laterales ex summorum foliorum axillis; ubi spicae desunt, fasciculus foliorum juniorum axillaris adesse solet. *Bractee* subulatae, inferiores calyce longiores, adscendendo decrefcunt. *Calyx* parum inaequalis: *foliis* subulatis capsulâ breuioribus. *Stylus* post florescentiam valde elongatus deorsum inflectitur. *Capsula* parua turgidula vix apice emarginata. Conjungitur cum *V. longifoliâ* apud *Lam. et Decand. flor. franc. sub. n. 2409.*

16. *VERONICA incana.*

Dubium moui anne *V. neglecta Vahlî* hujus sit *varietas* magis vegeta; quod quidem peremptorie jam perhibet *Steuën in mem. mosq. 5. p. 339.*

18. *VERONICA hybrida.*

Synonyma adde: *Steuën in mem. mosq. 5. p. 339. Engl. bot. 673.*

V. (orchidea) foliis oppositis cauleque pubescentibus: radicalibus oblongo-obouatis crenatis in petiolum decurrentibus, caulinis oblongis crenato-ferratis subsessilibus; laciniis corollae lanceolatis acutis tortuoso-conniuentibus. *Besser galic. n. 13. Wahlenb. carpot. n. 5. Sprengel pugill. 2. n. 1. Roemer et Schultes Syst. veget. 1. p. 94. n. 28.*

V. Crantzii. Schultes obs. p. 2. 3.

V. cristata. Bernhardi ap. Schräd. nou. ephem. 1. p. 158. Hornem. hort. hafn. a. 1813. p. 954.

De hujus et *V. spicatae* discrimine mihi nondum constat. *Folia* variant ita, ut ex eorum formâ nullum discrimen

constans obtineatur; sed et laciniarum corollae figura inconstans est, sunt enim mox latiusculae in acumen mediocre productae, mox angustae acumine longo torto instructae, et quidem varietas procerior latifolia corollae lacinulis angustioribus acutioribusque gaudere solet. Pube calycis atque bractearum magis minusve copiosâ mire quoque variat: ciliis attamen marginalibus vix unquam deficientibus.

Discrimen ex calycis formâ stabilire conatus est *Cl. Schultes*, dein ex flaminum ad corollam ratione *idem* et *Cl. Wahlenberg loc. cit.* Quod equidem in rerum naturâ nequaquamprehendo.

19. VERONICA *gentianoides*.

Synonymis adde: *Ventenat hort. malm. t. 86. Bot. magaz. 1002. Sibth. flor. graec. t. 5. Hornem. hort. hafn. a. 1813. I. p. 17.*

Varietatem minorem ibericam recenset *Steuen in mem. mosq. 5. p. 340*, affinem verò mihi hucusque ignotam *V. pallidam*, gracilitate, racemo flexuoso et corollis pallidis inprimis discrepantem *Hornemann loc. cit.*

22. VERONICA *Anagallis*.

Hanc solam inter Veronicas racemis lateralibus instructas annuam esse monet *Steuen in mem. mosq. 5. p. 340*.

24. VERONICA *latifolia*.

Synonyma adde: *V. foliis sessilibus subcordato-ovatis obtuse serratis, calicibus quinquepartitis, caule adscendente. Schrad. germ. I. p. 35. Willd. enum. hort. berol. p. 23. Besser galic. n. 25. Smith in act. soc. Linn. lond. I. p. 191.*

V. Teucrium. Poll. pal. n. 13.

Teucrium quartum. Clus. hist. I. p. 349.

25. VERONICA *dentata*.

V. foliis ovatis vel oblongo-lanceolatis acutiusculis remote ferratis (summis linearilanceolatis subintegerrimis), calicibus quinquepartitis, caule adscendente. *Schrad. germ. I. p. 37. Schmidt bohém. I. n. 31. Besser galic. n. 26. Schultes obs. p. 4. Pohl apud Hoppe enchirid. a. 1807. p. 29.*

V. prostrata. *Flor. taur. cauc. n. 25. (exclusis synonymis.)*

V. (*Teucrium*) racemis axillaribus, foliis oblongo lanceolatis acutis inciso-ferratis, calycibus quinquepartitis, caule adscendente. *Wahlenb. carpat. n. 14. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 2390.*

V. (*paniculata*) racemis axillaribus, foliis oppositis ternisve linearilanceolatis inaequaliter ferratis basi angustatis. *Willd. enum hort. berol. p. 23. (exclusis synonymis, praeter Schmidt) Linn. ed. Willd. I. p. 71 (descriptio et Synonymon Schmidtii.)*

Foliorum formâ mire variat, ita quidem, ut specimina latifolia atque vegeta referant V. latifoliam; contra individua foliis elongato-dentatis praedita aegre dignoscantur a speciminibus V. austriacae: foliis minus dissectis. Suspicio et ego hanc esse V. *Teucrium Linnaei*. Angustifoliam nostrae varietatem, nec speciem distinctam esse censeo V. *Schmidtii Roemer et Schultes Syst. vegetab. I. p. 115. n. 92.*

V. *prostratam* gracilitate, floribus pallidioribus et praecipue caulibus junioribus atque sterilibus humistratis distinctam per Tauriam Caucasumque non vidi, quae passim per Rossiam mediam e. g. in arenosis circa Kioviam reperitur. Nostra vero V. *dentata*, quoad habitum, inter V. latifoliam et prostratam veluti media est.

27*. *VERONICA petraea*.

V. racemis lateralibus, foliis ellipticis obtusiusculis crenatis rigidis, pedicellis elongatis, caulibus basi ramosissimis procumbentibus radicanibus.

V. caule repente ramosissimo prostrato dense folioso, foliis subcrenatis, racemis multifloris, pedicellis calyce longioribus. *Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 5. p. 340 et 3. p. 250.*

V. racemis subcorymbosis, foliis ovatis ferratis, caule hirtio, pedicellis filiformibus bractea vix longioribus. *Roemer et Schultes Syst. veget. 1. p. 115. n. 94.*

V. peduncularis γ. *Flor. taur. cauc. sub. n. 27.*

Crescit in Caucasi alpestribus circa Kasbek, in alpe Schadagh, porro in ripâ elatâ fluvii Terek circa Wladikawkas. 2

Cedo auctoritati amiciff. *Steueni* hanc inter species recipiens, ipse de vero ejus a *V. pedunculari* discrimine nondum penitus certus. *Caules* basi valde distorti persistentes et passim radicanes, tecti foliis crebris magnitudine foliorum *Thymi Serpylli*, quæ ascendendo evadunt majora et magis oblonga, obiter crenata. *Cauliculorum* circiter digitalium apices floriferi ascendunt. *Racemi* axillares suboppositi plerumque duo sub apice cauliculi, magis quam reliqua planta villosi. *Bracteae* oblongae obtusiusculae. *Pedicelli* graciles calyce multo longiores. *Calyx* 4-partitus: segmentis lineari-lanceolatis villosis, superioribus nonnihil minoribus. *Corolla* calyce longior: laciniis amplis rotundatis. *Capula* turgidula obcordata calyce paullo brevior.

28. *VERONICA umbrosa*.

Synonymon adde: *Marfch. cent. plant. rar. rossic. 1.*

28. VERONICA *maxima*.

V. racemis lateralibus, foliis ovatis subfessilibus grosse ferratis pilosis, calycibus ciliatis capsulam ciliatam superantibus.

V. foliis ovatis subfessilibus grosse ferratis, calycibus tetraphyllis capsulisque ciliatis, caule undique hirsuto. *Steuent in mem. soc. nat. cur. mosq. 2. p. 179. n. 7. t. 11. f. 8. Roemer et Schultes Syst. veget. 1. p. 117. n. 102.*

V. pratensis omnium maxima. *Buxb. cent. 1. p. 23. t. 24. Hall. opusc. p. 218.*

Habitat in pratis montanis Iberiæ et in promontorio Caucasico septentrionali circa Staupopolin. Floret æstate. 2

Caulis adscendens sæpe bipedalis villis crebris crispis undique hirsutus. *Folia* pilis prostratis sparsis pubescentia: inferiora minora latioraque subcordata sessilia, superiora ovata acutiuscula breve petiolata. *Racemi* axillares oppositi pedunculati versus apicem caulis, ut in affinibus: *pedunculis pedicellisque* villosis; his demum longitudine calycis, illis fructiferis horizontalibus. *Bractee* subulatae parvae villosae et ciliatae. *Calyx* quadripartitus hirsutus: laciniis lanceolatis subaequalibus ciliatis. *Corolla* parva, calycem vix excedens, pallide coerulea: laciniis obtusis, supremâ duplo latiore. *Capsula* compressa obcordata ciliata calyce brevior.

Differt ab affine V. *urticifolia* caule adscendente nec erecto, magis villoso; foliis minoribus vix ullis cordatis, racemis longioribus, pedicellis brevioribus, calyce multo majore, colore corollae et formâ capsulae.

29. 30. 31. 33. VERONICA *orientalis, multifida, tenuifolia et austriaca*.

Sub V. austriacâ adde Synonymon: V. (Jacquini) foliis sessilibus pinnatifidis bipinnatifidisque, bracteis inferioribus trifi-

dis pedicello longioribus: calycibus quinquepartitis, caule erectiusculo. *Roemer et Schultes Syst. veget. 1. p. 108. n. 74. Baumgart. transilvan. 1. p. 26.*

Sub V. multifidâ adde *Synonymon: Bot. magaz. 1679.*

Harum limites difficillime inueniuntur, ob indiuiduorum intermediorum frequentiam. Staturâ, habitu, pube et imprimis foliorum formâ atque incifuris omnes mire variant. Nec pedicellorum ratione calycis longitudo, nec hujus forma et pubes (conf. act. soc. *Linn. 1. p. 191*) constantes discriminis notas suppeditant. An demum omnes conjungendae sint ex culturâ constabit; jam vero n. 31 a 33 amplius specie haud separo.

V. austriacam *Linnaei* a cognomine *Jacquini* plantâ, praecunte *Cl. Schott*, specie distinguunt *Roemer et Schultes loc. cit.* pro diagnosi folia illius minus dissecta, bracteas omnes indiuisas pedicello breuiores et calyces 4-partitos praecipue ponentes.

*Aufj. V. dentata Schrad.
Flauro-pub.*

32. VERONICA caucasica.

Synonyma adde: *Treuiranus in repert. soc. nat. cur. berol. a. 1813. 2. p. 145. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 19. Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 149.*

A praecedentibus facile dignoscitur calycibus fructus in pedicellis elongatis nutantibus, affinium enim omnium pedicelli etiam fructiferi eriguntur; dantur vero indiuidua V. peduncularis valde incis. foliis ad V. caucasicae ita accedentia, sicut indiuidua valde dissecta V. dentatae ad V. austriacam quandoque accedere supra commemorauimus.

V. (*offetica*) foliis bipinnatifidis bracteis pedicello breuioribus calycinisque foliolis linearibus pubescentibus *Steuen mem. mosq. 2. p. 180. n. 8* est mera varietas V. caucasicae, quae pro aetate locoque natali latitudine segmentorum calycinorum et bracteis infimis indiuisis dissectisve ludit.

34. VERONICA *amoena*.

Synonymon adde: *Marsch. cent. plant. rar. rossic. t. 18.*

34*. VERONICA *biloba*.

V. floribus solitariis pedunculatis, foliis inferioribus ellipticis subdentatis, superioribus oblongis integerrimis, calycibus corollâ duplo longioribus, caulibus diffusis.

V. floribus pedunculatis, foliis ovatis ferratis acutis glabris, laciniis calycinis aequalibus ovatis trineruiis. *Vahl spec. t. p. 79 et Symb. t. p. 1. Smith in act. soc. Linn. lond. t. p. 193. Linn. ed. Willd. t. p. 72. Hoppe enchirid. a. 1796. p. 93. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 250.*

V. racemis lateralibus, foliis oblongis dentatis, capsulis bipartitis. *Linn. mantis. p. 172.*

V. aruenfis annua Chamaedryos folio. *Buxb. cent. t. p. 24. t. 36.*

V. orientalis Ocymi folio, flore minimo. *Tournef. cor. p. 7.*

In Caucaſi orientalis alpe Schadagh juxta nivem legit *Steuens.* ☉

Planta pusilla ſtaturâ V. aruenſis. *Cauliculi* plures, villoſi: medio erecto, lateralibus declinatis. *Folia* leuiter pubeſcentia, omnia baſi attenuata, infima tantum dente uno alterove laterali. *Pedunculi* calyce longiores folio paullo breuiores demum nutantes villoſi, *Calyx* pubeſcens: laciniis ovato-lanceolatis acutis obſcure trineruiis ſubaequalibus. *Corolla* calyce duplo breuior pallide coerulea. *Stylus* minimus. *Capsula* obcordata, tranſverſim ruguloſa, ad lentem pubeſcens, calyce breuior: lobis profundis rotundatis.

⊕ 35. VERONICA *agrestis*.

V. pedunculis axillaribus folium aequantibus, foliis cordato-ovatis ferratis, capsulis obcordatis: sinu lobis rotundatis coarctato, stylo fissuram subaequante, caulibus procumbentibus.

V. foliis ovatis ferratis, bracteis confimilibus, pedicello calyce duplo longiore, capsulâ turgidâ subdidymâ pubescente eneruiâ profunde emarginatâ, stylo subaequante. *Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 5. p. 341. Flor. taur. cauc. n. 35. (cum synonymis.)*

⊕ 35*. VERONICA *Buxbaumii*.

V. pedunculis axillaribus folium superantibus, foliis cordato-ovatis profunde ferratis, capsulis dilatatis obcordatis: sinu aperto, stylo prominulo, caulibus procumbentibus.

V. (floribus solitariis pedunculatis) foliis profunde crenatis hirsutis, corollis calyce longioribus, pedunculis fructificantibus cernuis, capsulis obreniformibus dilatatis compressis acutis ciliatis calyce longioribus. *Tenore flor. neap. p. 7. t. 1. et catal. hort. neap. a. 1813. n. 4796.*

V. (*persica*) foliis cordato-ovatis ferratis, bracteis confimilibus, pedicello calyce duplo longiore, capsulâ compressâ late emarginatâ ciliatâ venoso-reticulatâ, stylo subaequante. *Steuen in mem. mosq. 5. p. 341. Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 150. Roemer et Schultes Syst. veg. 1. p. 126. n. 132. (exclusis synon. Poireri et flor. taur. cauc.)*

V. (*filiformis*) floribus pedunculatis, foliis petiolatis cordato-ovatis dentato-ferratis planis, laciniis calycinis ovato-lanceolatis, capsulâ obcordatâ compressâ. *Besser galic. n. 31. Schultes obs. p. 5.*

V. *agrestis byzantina*. *Sibth. flor. graec. t. 8.*

V. flosculis oblongis pedicellis infidentibus, Chamaedryos foliis major. *Buxb. cent. I. p. 26. t. 40. f. 2.*

In Armeniâ ibericâ orientali, circa Samuch et Gandescham occurrit. ☉

Inter V. agrestem et filiformem est veluti media; dignoscitur vero habitu robustiore et praesertim insigni capsularum latitudine, quarum diameter transversalis longitudinalem manifeste superat; tum capsulae lobis intra sinum vix arcuatis, ita ut hic latissime pateat, quapropter capsulam obcordato-triangulari juste praedicat *Besser loc. cit.* Stylus paullo longior est quam in V. agresti magisque eminet, multo autem breuior quam in V. filiformi.

Nequit esse V. persica *Poiret enc. meth. bot. 8. p. 542* cui pedunculi tribuuntur folio et corolla calyce breuiore, quod nunquam in nostrâ.

38. VERONICA filiformis.

V. pedunculis axillaribus folium superantibus, foliis subrotundo-ovatis ferratis, capsulis obcordatis: sinu lobis rotundatis coarctato, stylo fissuram superante, caulibus procumbentibus.

V. foliis cordato-ovatis crenatis, bracteis consimilibus, pedicello calyce multoties longiore, capsulâ suborbiculatâ ad medium bifidâ, stylo duplo longiore. *Steuin in mem. mosq. 5. p. 341. Flor. taur. cauc. n. 38. (cum synonymis) Vahl spec. I. p. 82. Poiret enc. meth. bot. 8. p. 538. Roemer et Schultes Syst. veg. I. p. 122. n. 122.*

Hanc nuper in herbidis promontorii Caucasi septentrionalis, circa Staupopolin etiam legi.

Ob gracilitatem cauliculorum et teneritatem foliorum, quae Anagallidis tenellae foliis bene aequiparat *Vahl l. c.*, tum ob insignem pedicellorum longitudinem et tenuitatem nomen

triviale optimo jure sibi vindicat. *Corollae* laciniis oblongas habent *Vahl* et *Poiret*, forte speciminibus siccis seu icone *Buxbaumii* citatâ decepti, quae sistit eas ex onato apice paululum attenuatas, nec quales reuerâ sunt, ut in binis praecedentibus subrotundas. Quo perpenso soluitur dubium, a *Cl. Hoffmanno hort. mosq. sub n. 3439 in notâ* hac de plantâ motum. *Calycis* forma, tam in hâc, quam in binis praecedentibus secundum aetatem variat: segmentis scilicet initio angustis, sub fructescentiâ lateſcentibus.

38*. VERONICA *cymbalarifolia*.

V. foliis subcordatis 5-7-lobis pedunculo breuioribus, laciniis calycinis oblongis obtusis. Vahl. spec. 1. p. 81. Sibth. flor. graec. t. 9.

V. hederifolia β . *Linn. spec. p. 19. ed. Willd. 1. p. 74.*

V. chia Cymbalariae folio verna, flore albo: umbilico vireſcente. Tournef. cor. p. 7. Buxb. cent. 1. p. 25. t. 39. f. 1.

Crescit in Tauriâ maxime meridionali, circa pagum litoralem Lambat. Floret vere. ☉

Habitus omnis, *folia* et *pubes* *V. hederifoliae*. *Pedunculi* longiores, quam hujus, folium notabiliter excedentes. *Calyx* diuerſae omnino formae: laciniis ouato-oblongis obtusis. *Corolla* alba. *Capsula* turgidula biloba villosa tetrasperma: *seminibus* majusculis hinc excauato-umbilicatis ut in *V. hederifoliâ*. *Calycem* ciliatum tantum esse habet *Vahl l. c.* qui in nostrâ, et simili omnino italicâ, mihi a *Cl. Roemero* communicatâ extus totus, sicut reliquae plantae partes villosus est.

39*. VERONICA *praecox*.

V. pedunculis axillaribus: fructiferis demum bracteam superantibus, foliis inferioribus cordatis inciso-ferratis, supe-

rioribus subdigitato-partitis, floralibus superioribus integerrimis; caule erecto: ramis patulis.

V. floribus pedunculatis, foliis inferioribus cordatis inciso-ferratis, supremis oblongis subintegerrimis, caulibus erectis. *Vahl spec. 1. p. 79. Allion auct. p. 5 t. 1. f. 1. Schmidt bohem. 1. n. 44. Poiteau et Turpin flor. paris. t. 24. Lam. et Decand. flor. franc. n. 2402.*

V. *oeymifolia*. *Thuillier flor. paris. p. 10.*

V. minor annua, *Oeymi caryophyllati* folio subtus rubro, flore coeruleo et amethystino. *Vaill. paris. p. 202.*

Occurrit in collibus apricis Tauriae, circa Karasubasar, primo vere florens. ☉

V. *triphyllae* proxima et caute ab ejus varietate foliis minus profunde partitis distinguenda.

40*. VERONICA *Crista galli*.

V. pedunculis unifloris folia aequantibus, calycibus diphyllis: foliolis bilobis ferratis. *Steuern in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 251 et in act. soc. Linn. lond. (cum icone.) Catal. horti. gorenk. a. 1812. p. 19. Roemer et Schultes Syst. veg. 1. p. 124. n. 126.*

In fylvis ditionis Cubensis Caucasi orientalis haud rara. Floret Junio. ☉

Radix exilis fibrosa albicans. *Caulis* dodrantalis debilis undique villosus, basi simplex, superne saepissime ramis nonnullis alternis auctus. *Folia* cordato-ovata obtusiuscula grosse ferrata subsessilia pilosa. *Pedunculi* axillares folium aequantes recti villosi. *Calyx* magnus, Asperuginis procumbentis calyci fructifero quodammodo similis, venosus pubescens: segmentis latis basi cordatis, inaequaliter argute ferratis: ferratura media profundiore. *Corolla* minuta, calyce multo minor, coerulea. *Caps.* a calyce conniiente inclusa, compressa, lata, basi apiceque cor-

dato-emarginata, leniter pubescens, margine arguto tenuissime ciliata, bilocularis: loculis monospermis. *Stylus* minimus persistens. *Semina* magna, compressa, rugosa, nigra, hinc in medio disco scrobiculato-umbilicata. Intercedit quidem aliqua cum *V. hederifoliâ* analogia, singularis alioquin atque distinctissimae plantae, ad quam recentiores, augendo generum numero nimium fortassis studentes, novum genus facile constituent.

41*. *VERBENA nodiflora*.

V. tetrandra, spicis capitato-conicis, foliis cuneiformibus dentatis, caule repente. *Lim. ed. Willd. 1. p. 117. Barrel. ic. 855. C. Bauh. pin. p. 269.*

Zapania nodiflora. Perfoon enchirid. 2. p. 140.

Occurrit versus ostia Cyri fluminis, circa oppidum Salian. 2

Nostra discedit a cultâ horti *Charkoviensis* pube omnium partium parciore: corollarum vix ullâ, pedunculis folio longioribus, qui in hortenfi folium subaequant et capitulis minoribus. *Specie* attamen, me quidem iudice, sejungi nequit.

44. *ZIZIPHORA clinopodioides*.

Synonyma adde: *Z. foliis ovato-acuminatis: superioribus ciliatis, inferioribus nudis, calycibus pilosis. Rudolph in mem. acad. scient. petrop. 2. p. 311. t. 11. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 21. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 3520.*

Z. (serpyllacea) capitulis terminalibus ovalibus, foliis ovatis subsessilibus: floralibus subsimilibus integerrimis ciliatis. Bot. magaz. 906. (excluso synonymo) Ait. Kew. ed. 2. tom. 1. p. 50.

Sub hac *Cunilam* capitatam et *Ziziphoram* acinoidem *Linnaei* merito conjungit *Rudolph loc. cit.*

45. ZIZIPHORA *capitata*.

Synonyma adde: *Z. bracteis ovato-acuminatis ciliatis, foliis elliptico-lanceolatis. Rudolph in mem. acad. scient. petrop. 2. p. 308. t. 10. Sibth. flor. graec. t. 13. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 21. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 3519.*

46. ZIZIPHORA *taurica*.

Synonyma adde: *Z. floribus axillaribus subgeminatis, calycibus hirtis, corollis calyce duplo longioribus fauce inflatis, foliis lanceolatis basi ciliatis. Willd. enum. hort. berol. p. 31. Marsch. cent. plant. rar. rossic. 2. t. 82. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 21. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 3526.*

47. ZIZIPHORA *serpyllacea*.

Synonyma adde: *Z. foliis lanceolatis nudis subdentatis punctatis uniformibus. Rudolph in mem. acad. scient. petrop. 2. p. 315. t. 12. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 21. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 3524, 3525. Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 154.*

Z. floribus terminalibus fasciculatis, calycibus hirtis, foliis lanceolatis glabris, caule suffruticoso: ramulis pubescentibus. Willd. enum. hort. berol. p. 31.

Thymus humilis, foliis angustissimis. Buxb. cent. 3. p. 28. t. 51. f. 2. (varietatem β male exprimit.)

48. ZIZIPHORA *dasyantha*.

Synonyma adde: *Z. floribus verticillato-capitatis, calycibus lanatis, foliis subrotundo-ovatis basi subciliatis, caule suffruticoso: ramulis pubescentibus. Willd. enum. hort. berol. p. 31. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 21. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 3521. (exclusis synonymis praeter *Adami*.)*

Z. (Puschkini) capitalis subglobosis verticillatis hirsutis, foliis orbiculato-ovatis subdentatis, staminibus exsertis, caulibus prostratis. *Bot. magaz. 1093. Ait. Kew. ed. 2. tom. 1. p. 50.*

49. *SALUIA Hablitziana.*

Synonymon adde: *S. scabiofolia. Jacq. jun. eclog. 1. 3.*

50. *SALUIA grandiflora.*

Synonymon adde: *Jacq. loc. cit. t. 36.*

53. *SALUIA nemorosa.*

S. sylvestrem et *nemorosam* etiam conjungunt Schrader germ. 1. p. 61 et Willdenow enum. hort. berol. p. 35; separant vero ex mente VahlII Schultes obsf. p. 8, Roemer et Schultes Syst. veg. 1. p. 249-251 et Hornemann hort. hafn. a. 1813. p. 31, 32; priores folia in illâ biferrata in hac crenata; posterior bracteis in illâ calyce breviores, in hac calycem aequantes urgentes. Equidem talia discrimina non sufficere, in planâ per Rossiam meridionalem copiosissimâ video. Elatiorem et valde paniculatam varietatem, foliis grosse inaequaliter duplicato dentatis ex Iberiâ habeo, a communi maxime aberrantem; sed nec hanc specie distinguo.

54. *SALUIA campestris.*

Synonyma adde: *S. foliis oblongis cordatis duplicato-crenatis: caulinis inaequaliter repando crenatis, spicis virgatis, bracteis calyce brevioribus, pilis caulis calycisque simplicibus. Willd. enum. hort. berol. p. 35. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 21. Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 122.*

Pro *S. sylvestri* hanc esse descriptam suspicor apud Lamarck et Decand. flor. franc. n. 2482; apprime enim ne-

strae, nec *S. fylvestri* Linn. conueniunt „spicae longae graciles, pedicelli lanuginosi et corollae galea villosa.”

55. *SALUIA polymorpha.*

S. foliis inferioribus petiolatis sinuato-pinnatifidis rugosis (glabriusculis), fummis sessilibus cordatis incisfis acuminatis, bracteis cordatis acuminatis flore breuioribus. Hoffmannsegg et Linck flor. lusit. p. 149. t. 19.

S. oblongata. Jacq. jun. eclog. p. 23. t. 14.

S. (Spielmanni) foliis radicalibus oblongis subcordatis obtuse dentatis: caulinis dentato-crenatis, verticillis sexfloris, floribus horizontalibus, pedunculo unifloro terminali. Willd. enum. hort. berol. p. 38. (excluso synonymo Vahl.)

S. Spielmanniana. Flor. taur. cauc. n. 55.

S. Verbenaca. Marsch. casp. append. p. 208.

β. *Foliis minus incisfis.*

S. (oblongata) foliis lanceolato-oblongis obtusis (glabris) grosse aequaliter obtuse serratis, corollis calyce angustioribus. Vahl spec. 1. p. 256.

S. betonicaefolia. Lamarck dict. enc. bot. 6. p. 609. illustr. 1. p. 70. n. 304.

Nuper etiam in Tauriâ maxime meridionali, circa pagum littoralem Gaspra lecta est; et haec quidem a Schirvanensi staturâ altiore et pube parciore discedit.

Dubito cum auctoribus *Florae lusitanicae loc. cit.* an sit fatis a *S. clandestinâ* Linn. distincta. Conuenit sane cum nostrâ icon *Barrelierii* 220, a *Vahllo (spec. 1. p. 256)* ad *S. clandestinam*, in *Florâ lusitanicâ (loc. cit.)* autem ad nostram adducta. Iterum *Barrelierii* dicta icon ab aliis ad *S. Verbenacam* citatur, ejus diagnosin a *S. clandestinâ* rite stabilitam

putabo, quando aliae notae quam ex pube et foliorum formâ defumtae suppeditabuntur.

57. *SALUIA verticillata.*

Synonymon adde: *Horminum folio rapi. Buxb. cent. 5. p. 43. app. n. 23. (mala.)*

60. *SALUIA verbascifolia.*

S. foliis cordato-ovatis duplicato-crenatis rugosis lanatis, verticillis summis sterilibus, bracteis cordatis mucronatis calyce brevioribus.

S. verbascifolia. Roemer et Schultes syst. veg. 1. p. 242. n. 101.

S. candidissima. Flor. taur. cauc. n. 60. (exclusis synonymis.)

Sclarea orientalis Verbasci folio, flore partim albo, partim flavo. Tournef. cor. p. 10.

Ad torrentes Samur et Jucharibasch ditionis Cubensis etiam occurrit, secundum *Steuen mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 251.*

Differt a *S. candidissimâ*, pro quâ habui, lanâ omnium partium minus densâ, foliis latioribus profundius crenatis, verticillis subflexfloris, bracteis latioribus, calycibus majoribus magisque ringentibus. A *S. argenteâ Linn.*, cui etiam affinis, differt bracteis mucronatis nec muticis; sed *S. argentea Sibth. flor. graec. 1. 27* nostram potius refert, quam genuinam *S. argenteam Linnaei.*

DIANDRIA.

DIGYNIA.

- 12*. ANTHOXANTHUM. Cal. gluma 2-ualuis,
3-flora. Flosculi laterales neutri, uniuales,
aristati: intermedius hermaphroditus,
bivaluis, muticus.

62*. ANTHOXANTHUM odoratum.

A. spicâ oblongo-ouatâ. flosculis (neutris) subpedunculatis
aristâ longioribus. *Linn. ed. Willd. 1. p. 156. Schreb. gram. p. 49. t. 5. Host. gram. austr. 1. t. 5. Curt. lond. Flor. dan. t. 666. Hall. hist. n. 1491. Leers herb. n. 25. t. 2. f. 11. Gmel. fib. 1. p. 127. n. 64. Scheuchz. agr. p. 88.*

In pratis ad alpem Kasbek legere *Engelhard et Parrot.* 2